

[Hartel.]

[Steincke]: sociale). Sociale Indikationer. Jeg takker Ministeren, det var helt à propos.

Jeg nærer i øvrigt den Fortrøstning, at vi, naar denne Lovgivning engang er færdigbehandlet her paa Rigsdagen, vil komme til et Resultat, som kan samle de videst mulige Kredse af Befolkningen. Jeg erkender, at det er vanskeligt for en Mand at dømme om Kvinders Følelser, og i og for sig kunde der være noget tiltalende ved den af det ærede Medlem Fru Inger Gautier Schmit fremførte Tanke, at Kvinderne skulde have en Hovedindflydelse paa denne Lovgivning. Men vi har i Dag hørt to kvindelige Ordførere drøfte dette Spørgsmaal her og forelægge deres Synspunkter, og vi maa erkende, at de var ikke sammenfaldende. Derfor tror jeg, det vil være vanskeligt at naa frem ad den Vej.

Jeg fik for nylig et Brev fra en Kvinde, for øvrigt med 2 Børn, og som nylig var blevet Enke, og hun skriver følgende — med den højtærede Formands Tilladelse —: „Jeg finder det vanærende og nedværdigende for vort Folk, om vi faar en Lov for Svangerskabsafbrydelse, rettelig betegnet Fosterdrab, hvorfor i Alverden ikke indrette vore sociale, økonomiske og hygiejniske Forhold, saa vi kan leve som Mennesker!“ Jeg var glad for at faa denne Udtalelse, tilmed fra en Kvinde, der sad i trange Kaar og derfor havde en vis Mulighed for at dømme om andres Stilling, som sidder i tilsvarende Kaar.

Vi har jo ikke noget Kriterium, hvorefter vi kan fastslaa, at det Barn, som kommer til Verden i et fattigt Hjem og eventuelt under Nød og Savn, skulde blive ringere end det Barn, som fødes omgivet af al Verdens Herlighed, og det er et væsentligt Moment ved Bedømmelse af det Spørgsmaal, som er rejst vedrørende den sociale Indikation. Vi har derimod fra Menneskeslægtens Historie mange Eksempler paa, at Børn, som er vokset op i beskedne, ja, fattige Hjem, mange Gange som Led i en stor Børneflokk, har drevet det vidt efter Menneskers Opfattelse af, hvad det vil sige at drive det vidt. Selv den eugeniske Indikations Kriterier vil det med vort mangelfulde Kendskab til Arvelighedslovene i mange Tilfælde kunne blive vanskeligt nok at anvende.

Dette siges ikke for at forklejne de store Arbejder paa Arvelighedsforskningens Omraade, som Mendel har udført og vor egen nu afdøde Professor Johannsen, men det er jo en Videnskab under Udvikling, og en Række Aarsager og Virkninger er kun delvis klarlagt. Derimod er jeg enig med ovennævnte Brevskriverske, naar hun nu

angiver det som Samfundets Opgave at skabe tilfredsstillende Kaar for den vordende Moder, økonomisk, hygiejnisk og socialt, og her er der jo Enighed mellem Ministeren og Svangerskabskommissionen, for øvrigt ogsaa Befolkningskommissionen og utvivlsomt Folkets store Flertal, og det er jo let købt at forarges over de opløsende og nedbrydende Tendenser i Samfundet, naar man ikke for Alvor vil være med til at bringe de Ofre, som en Afhjælpning uvægerlig kræver. Det glæder mig, at Befolkningskommissionen har bebudet en Række hertil sigtende Forslag.

Der er stillet i Udsigt: Mødrehjælp, Svangerskabs- og Fødselshjælp samt Seksual-klinikker. Enkelthederne maa drøftes i et Udvalg; men set under den Synsvinkel, at det skal være en Mødre-Beskyttelse, stiller vi os i høj Grad velvilligt over for en Lovgivning paa disse Omraader. Jeg har ogsaa med Tilfredshed og Anerkendelse bemærket, at Fru Dr. Dida Dederding, et af Kommissionens Medlemmer, har gjort et værdifuldt og menneskeligt forstaaende konsultatorisk Arbejde paa dette Omraade i Bestræbelsen for at gøre gravide Kvinder forstaaeligt, hvilken Betydning det har, at Svangerskabet fortsættes, og hvilke Hjælpe midler der staa til deres Raadighed. Jeg mener, at Mennesker, som gør en saadan Indsats, fortjener Tak derfor. Derimod maa jeg vende mig mod den Betragtning, at Børneproblemet Løsning skulde være betinget af en fortsat Stigning i Levefod og Levestandard. Livet afgiver alt for mange Eksempler paa, at netop høj Levefod og høj Levestandard og Velstand har skabt Egoisme og udpræget Trang til af rent selviske Grunde at skubbe Forplantningsproblemet fra sig.

Jeg kan erkende, at Storbyen som saadan ikke er nogen ideel Tumleplads for den opvoksende Slægt. Jeg ser intet hverken stort eller tiltalende i den fortsatte Ophobning af Mennesker i en Storby. Man læser fra Tid til anden, at Folk glæder sig over, at København kan blive dobbelt saa stor som nu og maaske om 100 Aar saa stor som Berlin eller større. Jeg mener, det er et forfejlet Syn; det vilde være lykkeligere, om København om 100 Aar ikke var større, end Aarhus er i Dag. Dette kunde bedst naas ved en fortsat Udvikling af Nærtrafikken og ved, at Arbejderboliger i Tusindvis opførtes i Københavns Periferi, saaledes at de Hjem, der blev grundlagt der, ogsaa kunde have Haver og Tumleplads for den opvoksende Slægt. Saa kunde Byen forbeholdes Fabrikker, Administrationsbygninger og Hospitaler, og hvad der i øv-